

สวนพฤกษศาสตร์ไทย

สมอไทย

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Terminalia chebula</i> Retz. var. <i>chebula</i>
ชื่อวงศ์	COMBRETACEAE
ชื่ออื่น ๆ	มาแน่ (กะเหรี่ยง-เชียงใหม่)/ สมออัพยา (ภาคกลาง)/ หมากแน่ะ (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน)
ชื่อสามัญ	Myrabolan wood.
ลักษณะทั่วไป	ลำต้น สูง 15-20 ม. ลำต้นเปลาตรง เรือนยอดเป็นพุ่มกลม เปลือกนอกหนา สีน้ำตาล ค่อนข้างดำ มีรอยแตกตามยาวเป็นร่องลึกขรุขระ เปลือกในสีน้ำตาลแดง กิ่งอ่อนและยอดอ่อนมีขนสีน้ำตาลแดงหนาแน่น ผลัดใบ ใบเดี่ยวเรียงตรงข้าม หรือเยื้องกันเล็กน้อย รูปรี และรูปไข่ กว้าง 5-10 ซม. ยาว 8-20 ซม. โคนตัดหรือเบี้ยวเล็กน้อย ปลายใบแหลม โคนใบมีต่อม 1 คู่ เนื้อใบบางและเหนียว ขอบใบเรียบ ก้านใบ ยาว 2.0-2.5 ซม. ใบอ่อนมีขนสีน้ำตาลหนาแน่น ใบแก่ผิวเรียบเส้นใบ 12-18 คู่ ออกดอกเป็นช่อ แต่ละช่อจะมีช่อแขนง 4-7 ช่อ ปลายช่อห้อยลงสู่พื้นดินหรือตั้งขึ้น ดอกมีกลิ่นหอม กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย มีขนแน่นทางด้านใน ไม่มีกลีบดอก เกสรเพศผู้ 10 อัน เรียงตัวกันเป็นสองแถวล้อมรอบรังไข่ ผลสดรูปไข่กลับ รูปไข่ รูปกระสวย หรือรูปกลม กว้าง 2-3 ซม. ยาว 3-4 ซม. ผิวเรียบมี 5 พู ผลแก่สีเขียวอมเหลือง เมล็ด แข็ง 1 เมล็ด
นิเวศวิทยา	พบทั่วไปตามป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้ง ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 50-800 ม.
ประโยชน์	ผลสดทานได้ และใช้ผสมทำสีเหลือง ผลอ่อนรักษาโรคมะเร็ง มีฤทธิ์เป็นยาระบาย ถ่ายเสมหะ ลดไข้ ขับลมในลำไส้ผลแก่ มีฤทธิ์เป็นยาฝาดสมาน แก้ท้องเดิน ช่วยแก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย ตามข้อ แก้อาการอ่อนเพลีย